

Zdenka Mahajová

/Narodená 1956 v Zábřehu, Česká republika/

Zdenka Mahajová pochádza z Myjavy, kde žije doteraz. Vyrástla v rómskej rodine, ktorá jej dala základ do života. Ten jej súkromný nebol jednoduchý. Ako mladá, iba 28-ročná žena, ovdovela a zostala sama s tromi deťmi. Sama hovorí, že jej prioritou bolo poskytnúť deťom zázemie, umožniť im získať vzdelanie, pripraviť ich do života. Práca bola prostriedkom ako to dosiahnuť. Viac ako 23 rokov pracovala ako kuchárka a prácu si zamilovala. Vari a peče rada, je to jedna z možností jej seberealizácie. Tou druhou je slovo. Keď deti vyrástli, mohla sa naplno začať venovať svoje veľkej vášni - literatúre.

V roku 2009 Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov vydalo jej román "Zatmenie". Je to príbeh ženy, ktorá hľadá cestu sama k sebe. Je napísaná nenásilným, pútavým štýlom. Prelínanie dejov, ale hlavne spomienky hlavnej hrdinky, sú zrkadlom k pochopeniu duše. V roku 2011 jej vyšla v rovnakom vydavateľstve básnická prvotina "Otázniky". V poézii hľadá odpovede na otázky o sebe, o citoch, o svojom - našom mieste vo svete. Súčasťou knihy je CD nosič, na ktorom sú autorkou nahovorené niektoré básne. Ako sama hovorí, písanie je pre ňu potešením.

Zdenke Mahajovej by nikto nehádal jej skutočný vek. Vyzerá mladistvo, pôsobí veľmi žensky a krehko. Napriek tomu je to silná žena, ktorá to dokazuje svojím životom.

Sestra Atanázia - Mgr. Mária Holubová

/Narodená v roku 1952 v Svetliciach/

Sestra Atanázia pochádza z dedinky Svetlice pri Humennom. V roku 1968 nastúpila na štúdium na Strednej zdravotníckej škole v Prešove. Okrem nových spolužiakov spoznala aj spoločenstvo mladých ľudí, ktorí prežívali svoje kresťanstvo aktívne, a to ju oslovilo. Osudové bolo aj jej zoznámenie sa s o. Mariánom Potašom, rehoľníkom Rádu sv. Bazila Veľkého, ktorý v tom čase organizoval tajné náboženské stretnutia. Pocítila volanie viery a už pred maturitou bola rozhodnutá zasvätiť svoj život službe Bohu a ľuďom, ktorí budú potrebovať pomoc.

Po maturite nastúpila do Ústavu sociálnej starostlivosti v Bardejove, kde pôsobili rehoľné sestry Rádu sv. Bazila Veľkého. V roku 1972 tajne vstúpila do noviciátu a v roku 1973 zložila prvé rehoľné sľuby. V dôsledku politickej situácie nemohla nosiť rehoľné rúcho - habit. Ten si mohla obliecť až po preložení do charitného domu pri Trenčíne v roku 1988, čo bol významný moment v jej živote.

Neskôr rehoľňa Rádu sv. Bazila Veľkého otvorila v Prešove strednú zdravotnícku školu, kde sestra Atanázia začala učiť a zároveň si doplnila vysokoškolské vzdelanie na Cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte v Spišskom Podhradí.

Jej snom bolo venovať sa rómskym deťom. Tento sen sa jej splnil v Bardejove. Spoločne s kňazmi saleziánmi, otcom Petrom Bešeneim, otcom Teodorom Gavendom a učiteľkou umeleckej školy pani Máriou Jevčákovou rozvinuli v Bardejove - Poštárke viaceré aktivity. Okrem náboženskej výchovy založili spevácky zbor Devleskere čhave (Božie deti) a venovali sa aj voľnočasovým aktivitám. V roku 2001 na rómskom sídlisku Poštárka Saleziáni zriadili materskú školu, kde sestra Atanázia hneď začala vyučovať, neskôr aj Základnú školu, kde pôsobí ako katechéta.

Sestra Atanázia je húževnatá a odhodlaná žena. Svojím pôsobením ovplyvnila mnohé ženy a dievčatá, predovšetkým tie na Poštárke.

Mgr. art. Barbora Botošová

/Narodená v roku 1987 v Bratislave/

Barbora Botošová pochádza zo známej hudobníckej rodiny. Jej starý otec bol uznávaný huslista Ján Berky-Mrenica st. a otec Eugen Botoš je umelecký vedúci Violin Orchestra Bratislava. Brat Eugen sa venuje jazzfunkovej hudbe. Vďaka rodinnému zázemiu bola od detstva vedená k hudbe a rozvíjala svoj talent.

Stredoškolské štúdium absolvovala na Štátnom konzervatóriu v Bratislave v odbore hra na husle v triede prof. Petra Michalicu, u ktorého neskôr pokračovala aj na Vysokej škole múzických umení. V roku 2012 úspešne ukončila vysokoškolské štúdium. V roku 2008 založila hudobné zoskupenie Bohémiens, ktoré vedie ako primáška. Okrem toho pôsobí vo viacerých komorných zoskupeniach ako duo The Ladies alebo kvarteto Women Rebels. Je členkou Violin Bratislava, účinkuje tiež v Junge Philharmonie Wien. Od roku 2010 vedie v projekte Divé maky talentované rómske deti.

Je laureátkou viacerých husľových súťaží, napríklad v roku 2002 v celoslovenskej interpretačnej súťaži Schneiderova Trnava získala cenu za interpretáciu skladby a v roku 2003 v husľovej súťaži Prešporský Paganini obsadila 1. miesto.

Barbora Botošová je mladá ambiciózná muzikantka, ktorá svoje nadanie a schopnosti neustále rozvíja. Je húževnatá a vie čo chce. Svojím pôsobením posúva hranice uplatnenia sa mladých rómskych žien. Zároveň je skromná a priateľská, a takmer vždy sa usmieva.

Bc. Jarmila Vaňová

/Narodená 1965 v Košiciach/

Jarmila Vaňová žije so svojou rodinou v Ďurkove neďaleko Košíc. Verejnosť ju pozná vďaka rómskemu národnostnému magazínu So vakeres?, jej hlas sa spája s rozhlasovým vysielaním pre Rómov.

Od roku 2006 je šéfredaktorkou a od roku 2010 programovou riaditeľkou neziskovej organizácie Rómske mediálne centrum. Rómskej problematike sa venuje viac ako desať rokov a za ten čas participovala na mnohých projektoch, medzi iným kampani proti obchodovaniu s ľuďmi realizovanej v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR, bola členkou pracovnej skupiny Národnej banky Slovenska pre prijatie eura a spolupracovala na informačnej kampani pri tejto príležitosti. Je tiež členkou pracovnej skupiny European Broadcasts Union na podporu a výmenu rómskych programov v rámci verejnoprávnych televízií v Európe.

Popri zamestnaní študuje na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety so sídlom v Bratislave. Úspešne absolvovala bakalársky stupeň a napriek mnohým pracovným a rodinným povinnostiam je odhodlaná ukončiť aj magisterské štúdium.

Za svoju novinársku prácu získala viacero ocenení: v roku 2009 1. miesto v novinárskej súťaži Nadácie otvorenej spoločnosti Open Society Foundation, v roku 2010 3. miesto v novinárskej súťaži vyhlásenej Slovenským syndikátom novinárov. V roku 2011 bol dokument "Vydedenci", na ktorom spolupracovala, nominovaný na cenu British Council za podporu medzikultúrneho dialógu. V roku 2011 spolu s kolegami z Rómskeho mediálneho centra získali cenu Nadácie Erste za sociálnu integráciu a v roku 2012 ich ocenila Medzinárodná World Roma Organization - RROMANIPEN na prvom svetovom kongrese v Belehrade za prácu v oblasti integrácie Rómov do spoločnosti a šírenie rómskej kultúry v rámci rómskych médií.

V prvom rade však zostáva skromnou, zanietenou ženou, pripravenou žiť svoj sen.

Erika Godlová

/Narodená v roku 1973 v Prešove/

Erika Godlová žije v Prešove s výnimkou niekoľkých rokov, ktoré strávila v zahraničí. Narodila sa do rodiny stredoškolského pedagóga a dlhoročného riaditeľa gymnázia Františka Godlu. Napriek tomu, že ako svoj materinský jazyk uvádza slovenčinu, patrí na Slovensku medzi popredné prekladateľky a tlmočnice z rómskeho a do rómskeho jazyka. V súčasnosti študuje na Prešovskej univerzite odbor anglický jazyk v medzinárodnej obchodnej a kultúrnej praxi.

Vystriedala viaceré pracovné pozície, niekoľko rokov pracovala na Úrade Prešovského samosprávneho kraja v oblasti kultúry a regionálneho rozvoja. V rokoch 2010 - 2012 pôsobila v Nadácii otvorenej spoločnosti, koordinovala štipendijný program pre rómskych študentov. V súčasnosti vedie Dokumentačno-informačné centrum rómskej kultúry v Štátnej vedeckej knižnici v Prešove.

Ako dobrovoľníčka pôsobila vo viacerých neziskových organizáciách. Spolupracovala predovšetkým na projektoch zameraných na predškolskú prípravu rómskych detí. Venovala sa práci s rómskymi ženami a na otázku, či sa cíti ako feministka, s úsmevom odpovedá, že svoje postoje nepotrebuje definovať, žije ich každý deň. Tlmočila na mnohých prestížnych podujatiach, workshopoch a konferenciách. Spolu s otcom je podpísaná pod mnohými prekladmi. Má povest' precíznej prekladateľky, ktorá sa vždy snaží hľadať také formy prekladu, aby čitateľ nielen pochopil obsah, ale čítal kultivovaný rómsky prejav.

Je mamou dospievajúcej dcéry, ale pôsobí veľmi mladistvo. Asi je to tým, že sa vždy usmieva a je plná optimizmu. Vyžaruje pokoj a sebadôveru.

Mgr. Silvia Galyasová

/Narodená 1985 v Košiciach/

Silvia Galyasová je rodená Košičanka. Vyštudovala hudobno-dramatický odbor na Strednej umeleckej škole v Košiciach a dnes na rovnakej škole učí rómsky jazyk. Medzi tým ešte vyštudovala na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety so sídlom v Bratislave odbor sociálna práca. V roku 2008 absolvovala na jazykovej škole v Prahe štátnu skúšku z rómskeho jazyka. Ako 20-ročná začala učiť rómsky jazyk na strednej umeleckej škole, dnešnom Konzervatóriu, Exnárova 8, Košice. Medzi jej kolegov patrili také osobnosti ako Gejza Adam, Daniela Šilanová či Jozef Adamovič.

V rokoch 2009-2012 pôsobila ako tútorka v programe Divé maky, ktorý sa venuje podpore talentovaných rómskych detí.

V septembri 2013 získala cenu Európsky učiteľ jazykov v rámci Iniciatívy Európskej komisie v jazykovom vzdelávaní. Prvý raz v histórii Európska komisia ocenila učiteľku rómskeho jazyka, čo aj samotná laureátka vníma ako výnimočný počin, nielen vo vzťahu k jej osobe, ale aj ku škole kde učí a k rómskemu jazyku a kultúre vôbec.

Silvia Galyasová je mladá, krehko pôsobiaca žena, ktorá však dokáže veľké veci. Napriek tomu, že jej cesta ku kariére sa javí ako priamočiara, vyžaruje z nej odhodlanie, pevná vôľa a pozitívna energia.